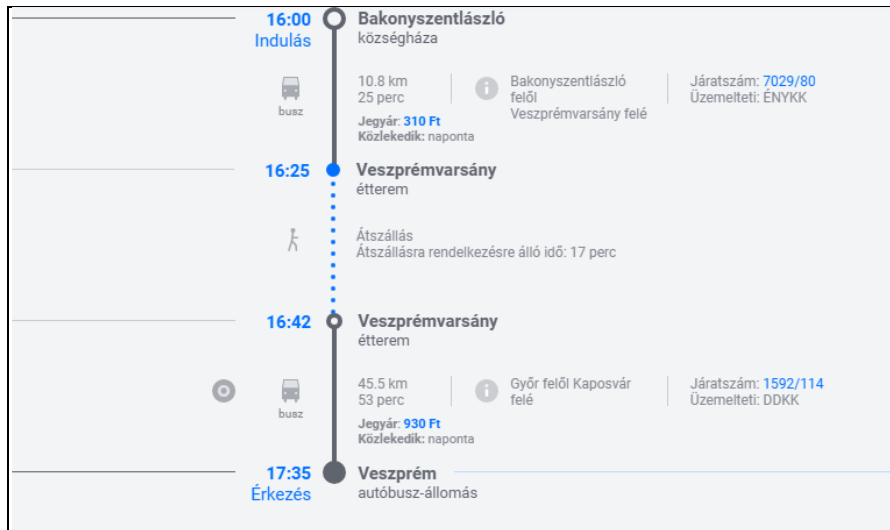

2018. november 04. Cuha-völgyi körtúra

Útvonal: Bakonyszentlászló vasútállomás – Kerek templom – Kitaibel Pál emlékoszlop – Vinye – Kőpince-barlang – Cuha-völgye – Zsivány-barlang – Remete-barlang – Ördög-rét – Bakonyszentlászló vasútállomás bejárati úti buszmegálló

Utazás vonattal Bakonyszentlászló megállóig: indulás 08¹⁵-kor, érkezés 09²⁰-kor.

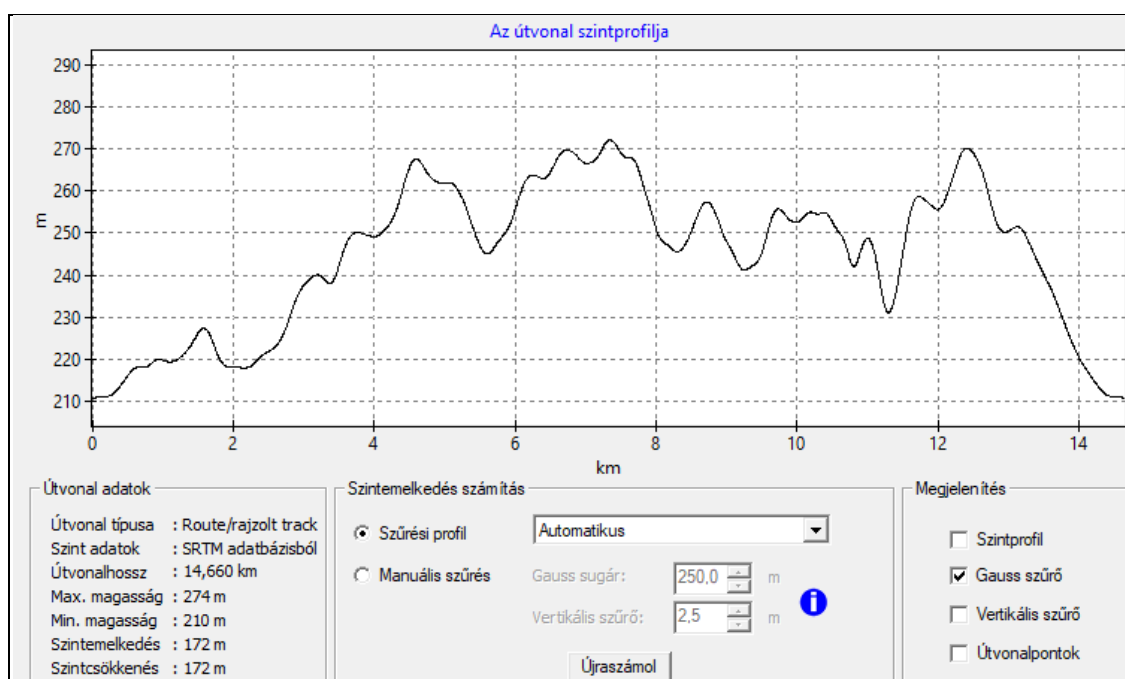
Hazautazás:

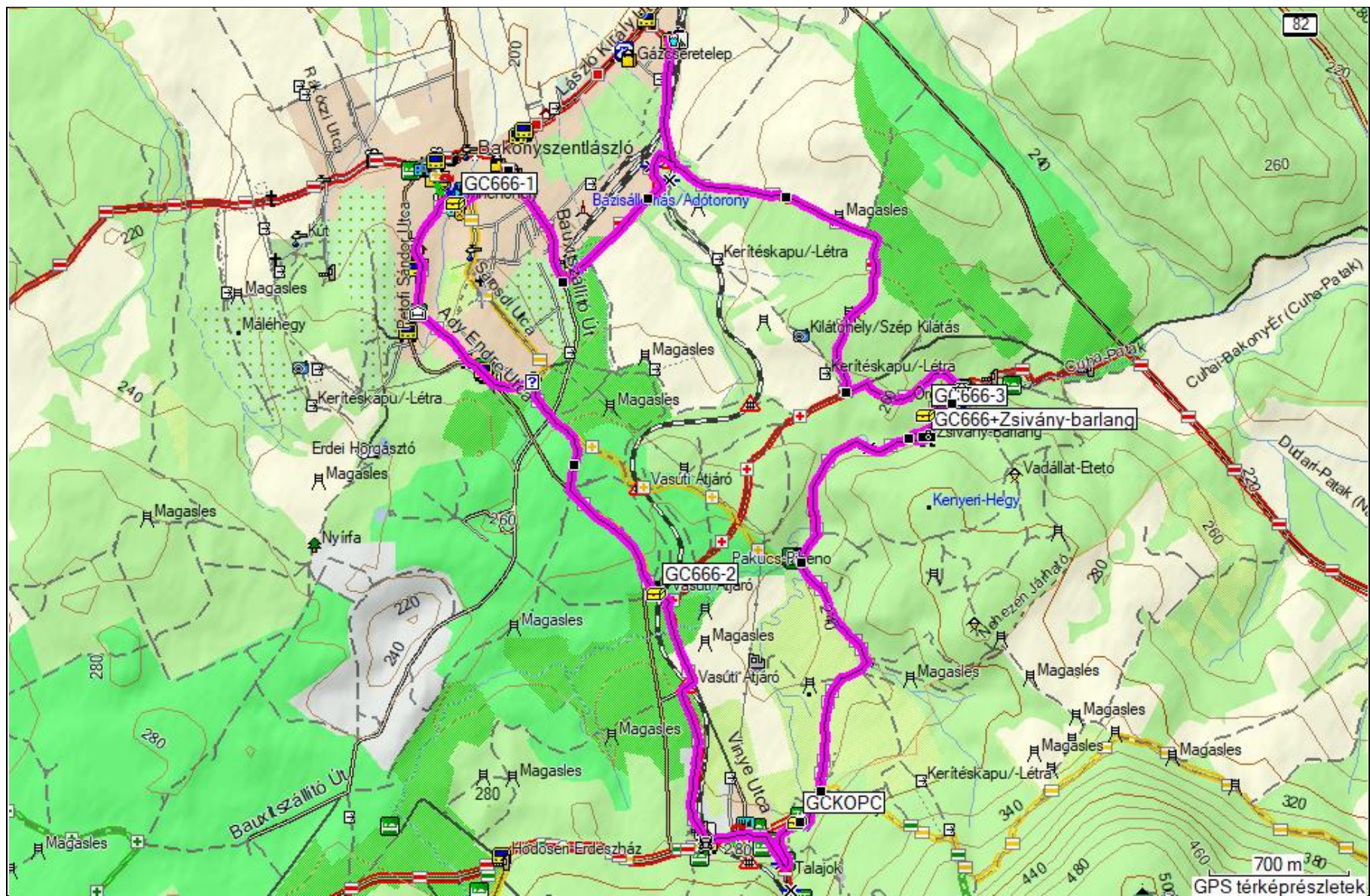

Vonattal:

▶	16:39	17:43	1:04	38 km	560 Ft -
▶	18:49	19:52	1:03	38 km	560 Ft -

Táv: 15 km; szint: 200 m

Ládák:

gc666 <http://geocaching.hu/caches.geo?id=1290>

Rejtés típusa: **Multi geoláda** (1H+2V, Nehézség / Terep: **2.5 / 3.5**)

1. pont: Bakonyszentlászló Vak-Bottyán kút N47° 23.325' E17° 48.181' 232m, a jelszó első része a kút tábláján a 4. sorban levő szám 2. karaktere.
2. Kitaibel Pál emlékoszlopa N47° 22.266' E17° 48.983' 263m, a jelszó második része az emlékoszlopra faragott utolsó évszám utolsó karaktere.
3. a barlang feletti domb tetején, fa talajszinti odvában szokásos konyhai doboz. Jelszó harmadik része a ládában. N 47° 22.752' E 17° 50.059' 262m Főkoordináta is ez.

Az Északi-Bakonyba invitálunk Benneteket, utunk Bakonyszentlászlón kezdődik. *Bakonyszentlászló gyönyörű fenyvesek és gyümölcsösök között, a Cuha-völgy északi torkolatához közel fekvő, 2200 lakosú település. A község mai területe a jégkorszak utáni időtől kezdve alkalmas volt az emberi megtelepedésre. A cseres-tölgyes, patakokkal szabdalt táj kitűnően szolgálhatta már az ősembert is. A későbbi időkben, feltehetően az avarok földvárakat építettek a terület védelmére (Keselő(!)-hegy, Zörög-hegy). A rómaiak is megjelentek e tájon. A vasútállomás épülete alatt római-kori villa falmaradványai bújnak meg. A falut Szent László alapította és a makkos erdők miatt "Villa pastorum porcurum", azaz "Disznópásztorok falva" volt a neve. Az Esterházyak telepítették be újra, visszatérő magyar lakosokkal és német jobbágyokkal. Két része volt: Magyar- és Németszentlászló, melyek 1892-ben egyesültek.*

Első állomásunk a Petőfi utca, ott is a "**Kerek templom**", mely a maga nemében építészeti különlegesség. A késő barokk katolikus templomot gróf Esterházy Gábor 1780-ban építtette Szent László tiszteletére, egy román stílusú templom maradványaira. Koordinátái: \triangle N 47° 23,353' E 17° 48,139' 235 m [GC666+kerek-templom] Közvetlen a templom mellett balra található a volt **Esterházy-kastély**, amely a XVIII. században épült, de azóta teljesen átalakították. Az Esterházy-család tagjai gyakran megfordultak itt, de nem tartózkodtak huzamosabb ideig benne. Jelenleg a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Rt. Bakonyszentlászlói Erdészete lakja a szépen felújított épületet.

Nem kell sokat sétálnunk a következő látványossághoz: a Vak Bottyán parkban álló **Vak Bottyán kúthoz**. *A volt grófi parkban találhatjuk az ország egyik legrégebbi kénes gyógyfürdőjének kútját. A XVII. sz. második felétől figyeltek fel a községben fakadó kénes forrás gyógyító erejére - a néphagyomány szerint itt járt Vak Bottyán János, aki reumáját gyógyította a vízzel. Egyik katonája Terstyánszky István 1707-ben levelet írt a faluból gróf Esterházy Antalnak, hogy betegségének jót tett a szentlászlói fürdő. Sajnos a fürdő később eliszaposodott, elhanyagolták, majd teljesen tönkrement. Ma már csak a kút látható.* Koordinátái: \square N 47° 23,325' E 17° 48,181' 232 m [GC666-1] Egyúttal ez a **multi első pontja** is, a jelszó első része a kút tábláján a 4. sorban levő szám 2. karaktere.

Utunkat a Petőfi, a Vak Bottyán, majd az Ady Endre utcán folytatjuk. A térképek szerint itt \oplus jelzésnek kellene lennie, ehelyett őskorból maradt --- vagy \blacksquare jelzés van, az is ritkán. Elhaladva az "Ősfenyves Turistaház" mellett, a Vinye felé vezető országútról letérünk balra. Itt találtunk először \oplus jelzést. (Ha nem akarjuk végigyalogolni a falut, a \square N 47° 22,835' E 17° 48,456' 230 m [GC666+parkolo] ponton nyugodtan hagyhatjuk pihenni a gépjárművünket!) Kicsit tovább menve, az útról jobbra letérve, a faluszéli foci pályán átvágva, az erdő szélén nyíló

ösvénynél folytatódik a **+** jelzés. Ezen haladjunk egyenesen, amíg a **-** jobbra eltér. Ez kivezet a vinyei országútra (aki szeret országúton gyalogolni, jöhet végig azon is B.szentlászló végétől). A jobbos kanyar után **L** jelzi a helyet, ahol letérünk balra az erdőbe.

A **jelszó második része** a **Kitaibel Pál emlékoszlopra** faragott utolsó évszám utolsó karaktere. Koordinátái: **N 47° 22,266' E 17° 48,983' 263 m [GC666-2]** *Carl Linné svéd természettudós, az élővilág első tudományos rendszerezésének megalkotója volt. Munkásságát hazánkban Kitaibel Pál folytatta. A "magyar Linné"-nek nevezett természettudós kitűnő botanikus, vegyész, geográfus és talajkutató volt. Munkásságának legértékesebb területe azonban a növényvilághoz kapcsolódik. A Kárpát-medencét járva több, mint 260 új növényt és számos állatot fedezett fel, nevezett el. Növénynevei közül 150-et még ma is használunk.*

Áthaladva a vasúton a **+** jelzésen balra folytatjuk utunkat. A széles földúton kereszteződéshez érve jobbra letérünk a **+** ösvényre. A kereszteződés koordinátái: **N 47° 22,463' E 17° 49,304' 263 m [GC666+S+ P+ kereszteződés]** Rövidesen elérjük a térképen "**Pakuts pihenő**" néven jelzett helyet. Ezen a helyen folyik össze a Bakony két legjelentősebb patakja: a Hódos-ér és a Cuha. **N 47° 22,358' E 17° 49,532' 230 m [GC666+összefolyás]** A fahídon áthaladva balra, a **+** jelzésen haladunk tovább. Az ösvény hamarosan a vadregényes Cuha-szurdokba ér, a láda rejtésekor, április elején elég jelentős mennyiségű víz zuhogott a mederben. Ilyenkor időnként át kell kelni a patakon, ezért javasolt megfelelő bakancs viselése!

A fölénk magasodó sziklák egyikében, a vízmosás felett 20m-el a látványos, tágas, de nem mély kőfülke, a 8m magas és 5-6m széles **Zsivány-barlang** nyílása tátong. Mennyezetéről kürtőnyíláson át pillanthatunk az égboltra. A néphit szerint a sekély üreg a híres bakonyi betyár, Savanyú Jóska egyik búvóhelye volt. Mivel a barlang előtti sziklapárkányon mindössze egyetlen rozsdás műhold volt látható, ezért kicsit odébb, egy hegyes sziklaszirten mértem koordinátát: **N 47° 22,693' E 17° 50,070' 246 m [GC666+Zsivány-barlang]** Szerintem a pontatlanság ellenére könnyen megtalálható lesz a barlang.

Tovább haladva a patakmeder mentén hamarosan elérjük a **Remete-barlanghoz** vezető meredek feljárót. A hegy oldalában felkapaszkodva 1,2m magas, ovális, cseppkő-bekéregzéses bejárata a szurdok sziklái közt ásít. Ha beférünk és végigmegyünk a 7m hosszú, emelkedő folyosón, a végén kisebb - két "ablakon" át fényt kapó - kis terembe érünk. A kürtő alakja jellegzetes, ottjártunkkor egy kifelé araszoló turista találóan jegyezte meg: éppen megszületek... ;-)

A barlang felső két "ablakától" nem messze, a domb tetején, egy fa talajszinti odvában van a szokásos konyhai műanyag doboz. A **jelszó harmadik, egyben utolsó részlete** itt található. A rejtek koordinátái: **N 47° 22,752' E 17° 50,059' 262 m [GC666-3]** a főkoordináta is ide mutat. **Kérünk Benneteket, vigyázzatok, hogy a doboz ki/berakásakor, és logolás közben illetéktelenek ne láthassák meg a rejteket, mert már kétszer ellopták a ládát! Köszönjük!**

Innen már csak egy "ugrás" az **Ördög-rét**. **N 47° 22,800' E 17° 50,200' 227 m [GC666+Ördög-rét]** A napos, szép fekvésű, pár szál fenyővel is ékesített tisztás kiválóan alkalmas pihenőhelynek, gyerekeknek akár egész napos játszóhelynek is. Tűzrakóhelyek, rönk asztalok-padok várják a megfáradt, éhes vándorokat.

Visszafelé a rét ÉNY-i sarkán induló **+** jelzésen induljunk el. Rövidesen a **-** elvállik jobbra - ha a bakonyszentlászlói vasútállomásra igyekszel, arra tarts! Ha nem, menj tovább, majd a **+** leágazásnál fordulj jobbra. A **+** visszavisz a már bejárt úton.

A terepnehézség a túra második felére, a Cuha-szurdokra vonatkozik. Vannak arrafelé veszélyes részek is, **megfontoltan, óvatosan haladjatok, különösen figyelve a gyerekekre!** Nyári melegben, amikor alig van víz a patakban, könnyebb lehet a haladás, de hóolvadáskor lehetnek problémák! A szurdok alján nyáridőben biztosan nem lesz elegendő műholdvételezés, kövessétek az "útleírást" és inkább a szemetekre, mint a kutyüre hagyatkozatok! Ha túl részletesnek találjátok a leírást ez azért van, mert gondoltunk a nyári keresőkre is, meg az időnként errefelé szabadságon levő műholdakra...

gkopc <http://geocaching.hu/caches.geo?id=5065>

Rejtés típusa: **Hagyományos geoláda**, Nehézség / Terep: **2.0 / 3.5**

Ne légvonalban keresd! A barlang bal oldalán indul fel az ösvény a ládához ami 11 x 11 x 6 cm, egy sziklaüregben rejtőzik, levéllel takarva. Alternatív jelszó az ismeretterjesztő táblán, 6. sor 1. szava (7 betű)

A ládát esős időben nagyon óvatosan közelítsd meg! Ha bizonytalan vagy inkább használd az alternatív jelszót! Kisgyerekekkel nem ajánlom a láda megkeresését, inkább használjátok az alternatívot.

A barlangról röviden: Savanyó Jóska barlangjának is hívják. Tágas, 14 m hosszú és 8 m széles a csarnok, mennyezetén kürtő nyílik a felszínre.

Karsztosodás: A hegységre évről évre hulló csapadék, de főleg a lassan olvadó hó nagy része átszivárog a talajtakarón, miközben a szén-dioxiddal telítődik. Az így agresszívvá vált szénsavas víz a talaj alatt fekvő karbonátos kőzetek (mészkö, dolomit) meszes anyagát részben feloldja, ez a karsztosodás folyamata. Hasadékká tágítja a vékony repedéseket majd az oldott mészzal telítődve lejjebb száll. Nagyobb mélységben, a karsztvizek keveredésével ismét oldani képes: a kőzetek réteglapjai és a törésvonalak mentén egyre nagyobb üreget alakít ki. A kőzet rétegzettségétől és a szerkezeti viszonyaitól befolyásolva lapos termetek, keskeny folyosókat, csőszerű járatokat és kürtőket, vagy éppen gömbüstöket formál. E zárt karsztos üregek - a kőzeteket behálózó vékony repedésrendszereket át - a karsztvíz áramlása révén többé-kevésbé kapcsolatban állnak egymással, csak a vízzáró kőzetek (agyag, agyagmárga) módosítják a víz útját. A felszínen a vízzáró fedőüledékek és a karsztos kőzetek határán víznyelők alakulhatnak ki (pl. a közeli Károlyházi-víznyelő), melyek közvetlenül nagy mennyiségben továbbítják lefelé a vizet (éppen ezért rendkívül érzékenyek mindenféle szennyeződésre). Az ily módon beszivárgott vagy elnyelődött vizek egységes karsztvízrendszert alkotnak a Bakony mélyében, a kőzetrepedésekben és az üregekben tárolódva. A karsztvíz biztosítja a tágabb térség településeinek ivóvizét, ezért különösen fontos, hogy ne szennyeződjön el. A központi magasabb területekről a hegység pereme felé lassan áramlik, majd karsztforrásokban lép ismét a felszínre. Ilyenek a Cuha-patakot tápláló itteni Kőpince-források is. Amikor a karsztos oldódás folyamán képződő üreg mérete 2 méternél nagyobb lesz, és az ember számára is járhatóvá válik, barlangnak nevezzük. A Kőpince-barlang is egykoron a hegy belsejében oldódott ki, a felső-triász mészkö réteglapjai mentén. Később a terület kiemelkedése miatt bevágódó Cuha-patak eróziója felszínre nyitotta és részben el is pusztította az addig zárt üreget.